

رامین جهان‌پور– سازه‌های دریایی شامل سازه‌هایی نظیر موج شکن‌ها، انواع اسکله‌ها و خطوط لوله ساحلی و… می‌باشند. تقریباً بیشتر سازه‌های دریایی سنگین که در دسته‌ی ساحلی قرار دارند در واقع خارج از فضای دریا و بیرون آب هستند و برعکس سازه‌های دریایی فراساحلی همان‌طور که از اسمشان مشخص است چیزی فراتر از یک ساحل را پوشش می‌دهند و در بیشتر موارد در داخل فضای آب و دریا مورد استفاده قرار می‌گیرند. وجود خط ساحلی و مرز آبی کشور در شمال و جنوب و همچنین نقش مهم و غیر قابل انکاری حمل و نقل دریایی در کنسار منابع نفت گاز و پتروشیمی دریای خزر و خلیج فارس لزوم احداث بنادر و ساخت سازه‌های دریایی را ضروری می‌سازد.
دراین میان؛ ساخت موج شکنها، آبشکنها و انواع اسکله درکنار دیوارهای ساحلی و پوششش‌های حفاظتی دارای اهمیت بوده پلیس ازسایراینه؛ جهت حفاظت از سواحل طراحی و اجرا می‌شوند.با توجه به کانالهای ناپوری و لزوم پهلوگیری شنسوارها دربنادر؛طراحی ماجرای سازه‌های نظیر ستون‌های مهاربند؛ ضربه گیرها؛ حوضچه‌های آرامش؛ سرسرها و پیاده‌رو‌ها نیز می‌بایست به‌طور ویژه مدنظر قرار گیرد.فرایندهای ساحلی که ناشی از زفعا و انفعاالت پدیده‌های نظیر باد و طوفان؛ امواج؛جریانها؛جزرو مد رسوبات و دیگرعوامل مناطق ساحلی است.این فرآیندها کاملاً دینامیکی هستند و پایداری ساحلها به میزان فرسایش وروب گذاری بستگی دارد.

کتاب شناخت سسازه‌های دریایی نوشته‌ی مهدی علوی نژاد، به معرفی و بررسی مواردی مانند فرایندهای ساحلی، انواع موج‌شکن‌ها، پوشش‌های حفاظتی و سازه‌های پهلوگیری می‌پردازد.

مناطق ساحلی هر کشور در زمره منابع ارزشمند ملی آن به شمار می‌آیند. مجاورت با آب‌های آزاد، نه تنها امتیاز بی‌نظیر حمل و نقل‌های آسان و ارزان را در اختیار می‌گذارد بلکه مجموعه‌ای از استسعدادهای متنوع برای فعالیت‌های اقتصادی، فرهنگی، نظامی و غیره را عرضه می‌دارد. در عین حال، دریا به عنوان منبع این استعدااها، بعضی اوقات دارای کنش‌ها و رفتارهای پیچیده‌ای است که عدم شناخت و توجه لازم به این رفتارها، موجب اختلال در بهره‌برداری از این استعدااها و یا حتی پدید آمدن خسارات هنگفت جانی و مالی خواهد بود.

با توجه به موارد فوق در این کتاب، نخست به شناخت فرایندهای ساحلی پرداخته می‌شود تا با یافتن معیارهایی مناسب بتوان از طریق راه حل‌هایی به حفاظت از مناطق ساحلی پرداخت. در این ارتباط، عملی‌ترین شیوه‌های حفاظت از سواحل، مورد توجه قرار گرفته است. در میان این راه حل‌ها اگرچه موج‌شکن‌ها به عنوان سازه‌های حفاظت از سواحل از اهمیت خاصی برخوردارند. لیکن اهمیت موج‌شکن‌ها در کشور ما، بیشتر به دلیل ایجاد پناهگاه‌های کوچک و بزرگ برای شناورهای مختلف، از قایق‌های کوچک تا بزرگ‌ترین کشتی‌های قاره‌پیما می‌باشد. بر این اساس، طراحی موج‌شکن‌ها در کشتوری که دارای بیش از سه هزار کیلومتر ساحل قابل استفاده است از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد. به دلیل چنین ویژگی خاصی، قسمت عمده این کتاب، به تشریح انواع موج‌شکن‌ها، ویژگی‌ها و اصول اولیه طراحی مربوط به آن، اختصاص یافته است.

در بخشی از کتاب شناخت سسازه‌های دریایی می‌خوانیم:

سرریزی موج را می‌توان در برخی انواع موج شکن‌ها با در نظر گرفتن ارتفاع آزاد به حداقل رساند. موج شکن‌های توده سنگی از این جهت مناسب هستند، زیرا بیشتر انرژی موج قبل از رسیدن و عبور از تاج سازه، به وسیله سنگ‌های لایه آرمور مستهلک می‌شود. در یک موج شکن قائم، ستونی از آب در اثر برخورد امواج با سازه به هوا پرتاب می‌شود. به طوری که حتی در مورد سازه‌های با ارتفاع آزاد زیاد، انرژی موج چندان کاهش نمی‌یابد و بخشی از ستون آب بر روی سازه و قسمتی دیگر بر روی آب پشت سازه فرو می‌ریزد. ریزش قسمت دوم موج سرریز شده موجب ایجاد امواج ثانویه در پشت سازه می‌شود. این امواج دارای دوره تناوب کوتاه‌تری نسبت به موج منتشر شده هستند. این کتاب از چهاربخش اصلی تشکیل شده است که عبارتند از:

بخش اول: سازه‌های حفاظت از ساحل

بخش دوم: سازه‌ها و تجهیزات پهلوگیری

بخش سوم: کانال‌های ناپوری

بخش چهارم: سکوهای دریایی

کتاب شناخت سازه‌های دریایی که در گروه کتابهای مهندسی عمران قرار می‌گیرد در ۳۱۴صفحه توسط انتشارات عطران منتشر شده است.

سید گروهِ ایران–سعید قلیچی– دومین روز آتش‌بس میان ایران و رژیم صهیونیستی از راه رسید؛ اما ترکش‌های تنش‌های نظامی چندروز گذشته هنوز در سطح شهرها، اجتماع و حتی سیاست به وضوح قابل مشاهده است. روز سه‌شنبه نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی آتش‌بس با ایران را پیروزی برای دولت دانست. مسعود پزشکیان، رئیس جمهوری اسلامی ایران نیز با انتشار پیامی ملت ایران را پیروز واقعی این نبرد دانست. غروب سه‌شنبه شهرهای مختلف ایران نیز شاهد اجتماع شادی بسیاری از مردم بود و این در حالی است که هنوز آمار دقیقی از تعداد کشته‌شدگان و مجروحان جنگ ۱۲روزه میان ایران و رژیم صهیونیستی منتشر نشده است. همچنین با وجود صادرشدن دستورات مختلفی برای آغاز فرایند بازسازی ساختمان و تأسیسات آسیب‌دیده هنوز برآورد مشخصی از میزان خسارات این جنگ در دسترس نیست. از طرف دیگر، بررسی اخبار نشان می‌دهد که اقدامات سیاسی تحت تاثیر حملات نظامی صورت گرفته از سوی رژیم صهیونیستی و ایالات متحده آمریکا به سایت‌های هسته‌ای صلح‌آمیز ایران به صورت جدی در دستور کار قرار گرفته است.

به گزارش روزنامه اقتصاد سرآمد، هنوز هیچ نشانه‌ای از آتش‌بس میان جمهوری اسلامی ایران و رژیم صهیونیستی نبوده که برخی کارشناسان و نمایندگان مجلس شورای اسلامی ایده خروج ایران از پیمان منع گسترش تسلیحات هسته‌ای (NPT) را به صورت جدی مطرح کردند. در تمام سال‌های گذشته ایران تمامی همکاری‌های لازم با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را برای اثبات صلح‌آمیز بودن سایت‌های هسته‌ای فعال در کشور انجام داده بود. بااین حال، برخی معتقدند که آخرین گزارش دبیرکل آژانس انرژی اتمی درباره فعالیت‌های هسته‌ای و بیانیه پایانی آن به نوعی زمینه‌ساز آغاز حملات نظامی رژیم صهیونیستی و در ادامه ایالات متحده آمریکا به سایت‌های هسته‌ای ایران بود. این حملات در حالی صورت گرفت که منشورهای بین‌المللی مصوب آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، ششورای امنیت سازمان ملل و بسیاری دیگر از قوانین بین‌المللی این حملات را غیرقانونی و خطرناک می‌دانستند.

در هفته‌های اخیر، تحولات میدانی و سیاسی در خاورمیانه، به‌ویژه تنش میان ایران و اسرائیل، وارد مرحله‌ای بی‌سابقه شد. درگیری‌هایی که با حملات محدود و متقابل آغاز شد و بعدها به سطحی از درگیری مستقیم نظامی رسید که تحلیلگران آن را یکی از شدیدترین رویارویی‌های غیررسمی دوطرف در دهه‌های اخیر دانستند. همزمان با افزایش فشارهای بین‌المللی و طرح سناریوهای نظامی علیه زیرساخت‌های هسته‌ای ایران، برخی مقامات ارشد ایرانی در اظهاراتی صریح یا ضمنی، امکان بازنگری در تعهدات هسته‌ای جمهوری اسلامی را مطرح کرده‌اند. در همین چارچوب، بحث خروج احتمالی ایران از پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای به یکی از موضوعات

«روزنامه سرآمد» گزارش می‌دهد؛

میان‌بر خروج از NPT

تصویب «طرح تعلیق همکاری‌ها با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی» بدون رای مخالف

این جلسه با بیان اینکه انرژی هسته‌ای و بمب هسته‌ای ما مردم ما هستند که در زمان دفاع از کشور کوچک‌ترین شک‌ی به خود راه ندادند، گفت: مردم ما با تابعیت محض از رهبری، تمام نقشه‌های دشمن را نقش بر آب کردند و باعث عقب‌نشینی آن‌ها شدند.

ساختار معاهده NPT وسازوکار خروج از آن

ساختار معاهده NPT بر سه رکن اصلی استوار است: عدم‌اشباع، خلع‌سلاح و استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای. به موجب این معاهده، کشورهای دارای سلاح هسته‌ای متعهد می‌شوند از انتقال این سلاح‌ها یا فناوری مربوط به آن به دیگر کشورها خودداری کنند، در حالی که کشورهای فاقد سلاح هسته‌ای نیز موظف‌اند از توسعه یا دستیابی به چنین تسلیحاتی اجتناب کنند. در مقابل، این کشورها از حق دسترسی به فناوری‌های صلح‌آمیز هسته‌ای برخوردارند، مشروط بر آنکه تحت نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی باقی بمانند. تا امروز، ۱۹۱ کشور جهان به عضویت NPT درآمده‌اند که ایسن امر، آن را به پرشومل‌ترین معاهده کنترل تسلیحات در تاریخ تبدیل کرده است. تنها چندکشور از جمله هند، پاکستان و اسرائیل هیچ‌گاه به آن نپیوسته‌اند و کره‌شمالی نیز در سال ۲۰۰۳، پس از سال‌ها تنش با آژانس و جامعه جهانی، به‌صورت رسمی از آن خارج شد.

پیمان NPT در عین حال که کشورهای عضو را به رعایت اصول سه‌گانه خود متعهد می‌سازد، در بند دهم خود (Article X) امکان خروج دایطلبانه از معاهده را نیز در نظر گرفته است. براساس این بند، هر عضو می‌تواند در صورت آنکه منافع عالی کشورش در معرض تهدیدی غیرعادی قرار گیرد، تصمیم به خروج از معاهده بگیرد. بااین حال، این تصمیم نمی‌تواند ناگهانی باشد؛ کشور مورد نظر موظف است دست‌کم سه‌ماه پیش از تاریخ خروج، اطلاعیه رسمی به تمام طرف‌های معاهده و دبیرکل سازمان ملل متحد ارائه دهد و در این اطلاعیه، دلایل تهدیدزا برای منافع عالی خود را به‌روشنی بیان کند.

از منظر حقوق بین‌الملل، گرچه این ماده از منظر شکلی حق خروج را به رسمیت شناخته، اما تفسیر اصطلاح «تهدیدات غیرعادی» محل بحث است. بسیاری از تحلیلگران معتقدند، این بند نافی مسئولیت‌های بین‌المللی کشورها در قبال صلح و امنیت بین‌الملل نیست و خروج از NPT می‌تواند تبعات حقوقی، سیاسی و حتی امنیتی برای کشور خارج‌شونده به همراه داشته باشد؛ به‌ویژه در صورتی که شواهدی دال بر تلاش برای ساخت سلاح هسته‌ای وجود داشته باشد. بسیاری از تحلیلگران معتقدند که شرایط ایران پیچیده‌تر و چندوجهی‌تر است. ایران بارها اعلام کرده که فعالیت‌های هسته‌ایش صلح‌آمیز است و تحت نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار دارد. خروج ایران از NPT، آن‌هم در بستر تنش‌های منطقه‌ای و تشدید فشارهای سیاسی، می‌تواند از سوی بسیاری از کشورها به عنوان گامی به‌سوی نظامی‌سازی برنامه هسته‌ای تلقی شود؛ حتی اگر تهران تأکید کند که چنین تصمیمی صرفاً واکنشی به تهدیدات خارجی و زیرپا گذاشته‌شدن تعهدات دیگران است. بنابراین، گرچه ایران از منظر حقوقی حق خروج دارد، اما استفاده از این گزینه در فضای پر تنش کنونی کشور است پیامدهایی به مراتب فراتر از چارچوب حقوقی برای این کشور به همراه داشته باشد.

در این میان باید مدنظر داشت که خروج از NPT تنها یک اقدام حقوقی نیست؛ تصمیمی استراتژیک است که می‌تواند پیامدهایی چندوجهی در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی به همراه داشته باشد. به بیان دیگر، نبود راستی‌آزمایی بین‌المللی، نه‌تنها نگرانی‌ها درباره اهداف هسته‌ای ایران را تشدید می‌کند، بلکه می‌تواند زمینه‌ساز طرح مجدد پرونده ایران در شورای امنیت سازمان ملل و اعمال فشارهای چندجانبه تازه شود.

ماده ۴ معاهده NPT که به هر عضو خود ۳حق تحقیق و توسعه، تولید و بهره‌برداری از صنعت هسته‌ای را می‌دهد، مانع‌باید این حقوق را برای خود قائل شسیم و تا زمان تأمین آن و تأمین امنیت مراکز هسته‌ای این الزام وجود دارد و دولت حق هیچگونه همکاری بسا آژانس به‌ویژه گروسی، رئیس جاسوس آن را نخواهد داشت. نایب‌رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس در پایان اظهارات خود گفت: ما هم امنیت تأسیسات هسته‌ای و هم غنی‌سازی در داخل کشور را می‌خواهیم. علی‌نیکزاد نیز که ریاست این بخش از جلسه علنی مجلس را برعهده داشت، گفت: گروسی باید از خود خجالت بکشد که وقتی در ایران به سر می‌برد یک چیز می‌گوید، اما وقتی به آژانس بازمی‌گردد، آن کار دیگر می‌کند. نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی ادامه داد: گروسی دروغ گفته و اکنون در نزد افکار عمومی دنیا باید سر منده باشد. سپس نمایندگان وارد بررسی جزئیات طرح الزام دولت به تعلیق همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی شدند و ماده واحده آن را با ۲۲۲رای موافق، بدون رأی مخالف و یک رأی ممتنع از مجموع ۲۲۳نماینده حاضر در جلسه به تصویب رساندند.

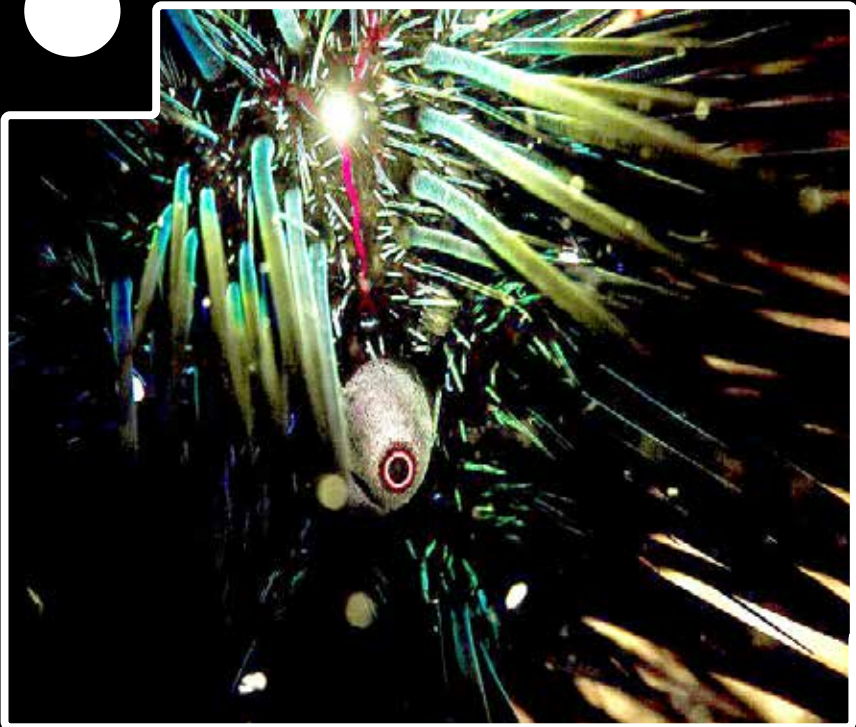
جزئیات طرح مجلس برای خروج NPT

در ماده واحده این طرح آمده است؛ بسا توجه به نقض حاکمیت ملی و تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران توسط رژیم صهیونیستی و ایالات متحده آمریکا نسبت به تأسیسات هسته‌ای صلح‌آمیز کشور و به مخاطره افتادن منافع عالیه جمهوری اسلامی ایران، مستندا به ماده ۶۰ عهدنامه ۱۹۶۹ وین در خصوص معاهدات، دولت مکلف است بلافاصله پس از تصویب این قانون هر گونه همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی براساس معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (NPT) و پادمان مبتنی بر آن را تا حصول شروط زیر به حالت تعلیق در آورد:

۱- حصول اطمینان از رعایت کامل حاکمیت ملی و تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران و تأمین امنیت مراکز هسته‌ای و دانشمندان هسته‌ای براساس چارچوب منشور سازمان ملل متحد و به تشخیص شورای عالی امنیت ملی.
۲- حصول اطمینان از رعایت کامل حقوق ذاتی جمهوری اسلامی ایران در بهره‌مندی از کلبه حقوق مصرح در ماده ۴ معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای به‌ویژه غنی‌سازی اورانیوم در داخل کشور به تشخیص شورای عالی امنیت ملی.
در تبصره این ماده واحده نیز آمده؛ اطمینان از تحقق شروط مذکور پس از گزارش سازمان انرژی اتمی با تصویب شورای عالی امنیت ملی احراز خواهد شد. دولت مکلف است هر ۳ماه یک‌بار گزارش تحقق شروط مذکور را به مجلس شورای اسلامی و شورای عالی امنیت ملی ارائه کند. در ادامه این جلسه، محمدصالح جوکار پیشنهاد الحاق یک تبصره دیگر به این ماده واحده را مطرح کرد و گفت: در حال حاضر هیچ ضمانت اجرایی برای اجرای این قانون وجود ندارد، لذا طی پیشنهادی خواستار الحاق تبصره‌ای به این ماده واحده با موضوع تعیین مجازات برای مستکفان و متخلفان از اجرای این قانون هستیم. سپس این تبصره به رای نمایندگان گذاشته شد که آن‌ها با ۱۹۰رای موافق، ۲۳رای مخالف و ه‌رأی ممتنع از مجموع ۲۲۱نماینده حاضر در جلسه با این الحاق موافقت کردند. در تبصره الحاقی آمده است؛ هر گونه فعل و یا ترک‌فعل توسط هر شخص یا اشخاص که سبب عدم‌اجرا یا اجرای ناقص تکلیف مقرر در این قانون شود، در صورتی که مشمول مجازات شدیدتری نباشد، جرم محسوب شده و مرتکبان و مستکفان به مجازات تعزیری درجه ۶ موضوع ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی مصوب یک اردیبهشت ماه ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی، محکوم می‌شوند. محمدقسیم عثمانی، نماینده مردم بوکان در تذکری در

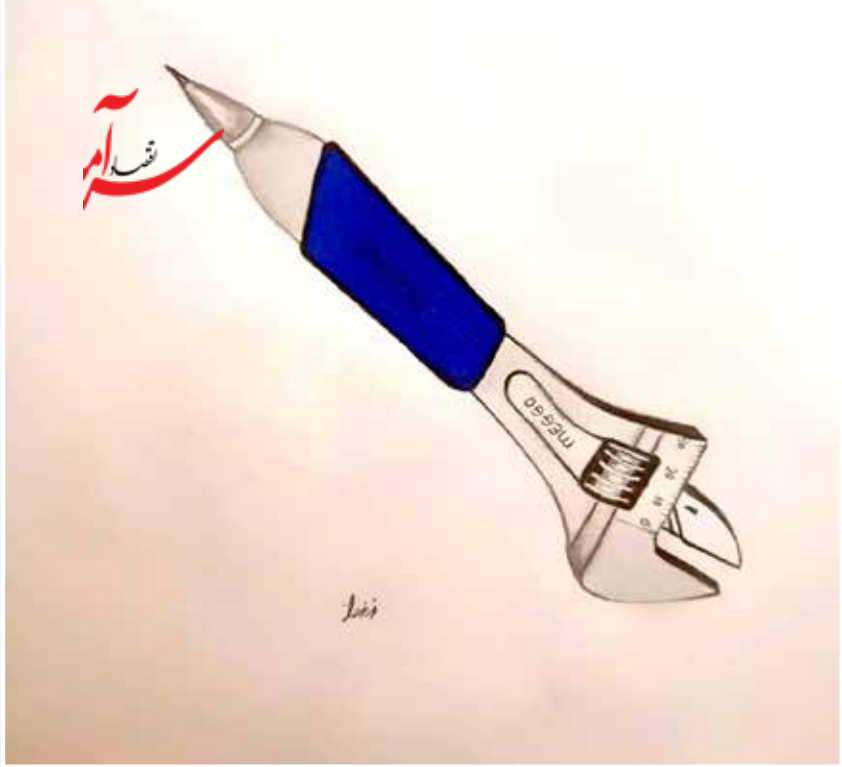
بدون شرح

قاب‌دوربین

عکس: اصغر بشارتی

بدون شرح...

فریداعیزی –اقتصاد سرآمد